

tečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. dalo hned posouditi, zda právní náležitost zákonné podstaty přečinu shluknutí podle § 283 tr. zák., že obžalovaný neuposlechl rozkazu strážce k rozchodu, jest naplněna i po stránce subjektivní, jež jest v pojmu neuposlechnutí zahrnuta a k níž by se žádané skutkové zjištění mělo vztahovati, že totiž obžalovaný nevyhověl rozkazu k rozchodu z vlastní vůle ihned tak, jak mu to bylo podle místního a časového stavu možno. Rozsudek sice zjišťuje, že obžalovaný měl dosti místa k rozchodu; pokud se však týče posouzení časové možnosti rozchodu, zjistil nalézací soud, že obžalovaný, když strážníci Jaroslav B. a Jan P. vyzvali zástup účastníků nepovoleného tábora několikrát k rozchodu, pronesl okamžitě po této výzvě, zřejmě na výzvu tu odpovídaje, výrok, zahrnutý rozsudkem pod skutkovou podstatu přečinu podle § 279 tr. zák., a že ho strážník Jaroslav B. okamžitě po tomto volání zatkl. Třebas by se tedy z okolností, že obžalovaný na výzvu k rozchodu odpovídal, dokonce vyzváním k násilnostem proti strážníkům, dalo souditi, že měl i v úmyslu na místě zůstat, neprodleně se nerozejíti a tudíž výzvy k rozchodu neuposlechnouti, nelze mu přičítati přečin podle § 283 tr. zák., ano mu podle skutkových zjištění prostě nebylo časově možno, by po výzvě na místě činu z vlastní vůle skutečně setrval aspoň po takovou, třebas i krátkou dobu, že se tak jeho úmysl výzvy k rozchodu neprodleně neuposlechnouti skutečným rozejitím se i projevil; následovaly totiž podle rozsudkových zjištění za sebou okamžitě výzva k rozchodu, výkřik obžalovaného a jeho zatčení, jímž ovšem bylo jeho volné rozhodování se přerušeno. Nemohl se tudíž případný, k neuposlechnutí snad směřující úmysl obžalovaného pro překážku odjinud v to přišlou projevití činem, jež by bylo lze považovati za provedení neuposlechnutí k rozchodu, a je-li onen výkřik, z něhož by se snad aspoň na projev onoho úmyslu mohlo usuzovati (§ 8 tr. zák.), ve směru trestněprávních předpisů o shluknutí zhodnocen odsouzením pro samostatný přečin shluknutí podle § 279 tr. zák., není důvodu pro to, by se obžalovanému přičítal i přečin podle § 283 tr. zák. Jest tudíž příslušné části jeho zmáteční stížnosti vyhověti a obžalovaného podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby zprostiti.

Čís. 3845.

Zákon o telegrafech (ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924) zakazuje v § 24 čís. 1 a ohrožuje trestem za přečin každé přechovávání radiotelefonního zařízení vůbec, pro něž nemá přechovavatel úřední povolení, tedy nejen přechovávání celého aparátu k provozu schopného a již vyzkoušeného, nýbrž i jednotlivých součástí, jichž lze snad použítí i k jiným účelům.

Dodatečné udělení koncese neúčinkuje zpět na dobu, kdy měl pachatel u sebe aparát, nemaje úřední povolení, třebas byl dodatečně zapraven poplatek za tuto dobu.

Přechovávání nepočíná teprve, když stanice byla již sestavena a vyzkoušena, by byla schopna provozu, nýbrž nedovoleně přechovává, kdo

má u sebe i jen součástky radiotelefonního zařízení, a to od okamžiku, kdy je počne u sebe mít, nemaje k tomu úřední povolení.

Darování odhlášeného aparátu osobě, které ještě nebylo uděleno povolení k přechovávání tohoto zařízení, třeba s vědomím, že obdarovaný nemá koncese, neodpovídá ani pojmu návodu ani pomáhání, spadající po případě pod správní přestupek § 24 odst. 6 zák. čís. 9/24.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1930, Zm II 334/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Bohumila D-a do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 7. června 1929, jímž byli obžalovaní uznáni vinnými: Karel K. přečinem podle § 5 tr. zák. a § 24 čís. 1 zákona ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924, a Bohumil D. přečinem podle § 24 čís. 1 téhož zákona. Naproti tomu vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného Karla K-e, zrušil rozsudek v napadeném výroku, dále ve výroku o trestu a ve výrociích s ním souvisejících a zprostil obžalovaného Karla K-e podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin podle § 5 tr. zák. a § 24 čís. 1 zákona čís. 9/1924 sb. z. a n., jehož se prý dopustil tím, že počátkem února 1928 předáním radioaparátu Bohumilu D-ovi jeho zlý skutek nastrojil a úmyslně příčinu k němu dal. Spisy postoupil podle § 24 odst. 6 zákona čís. 9/1924 sb. z. a n. zemskému úřadu k dalšímu opatření.

D ů v o d y:

I. Zmateční stížnost obžalovaného Bohumila D-a, uplatňujíc důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., namítá, že stěžovatel byl neprávem odsouzen pro přečin podle § 24 čís. 1 zák. čís. 9/24 sb. z. a n. za to, že převzal součástky radiotelefonního aparátu od Karla K-e počátkem února 1928 a přihlásil aparát po nutném doplnění součástek teprve dne 8. února 1928, poněvadž jednak zapravil poplatek od 1. února 1928, takže tím bylo kryto dřívější přechovávání od tohoto dne, jednak nelze prý přihlásiti aparát dříve, než byly sestaveny potřebné součástky a aparát byl vyzkoušen, ježto prý teprve pak lze náležitě vyplniti přihlášku o koncesi označením druhu aparátu a počtu lamp; stěžovatel zdůrazňuje, že prý podle nyní platných směrnic ministerstva pošt a telegrafů není radioamatér povinen přihlásiti přístroj již pro dobu jeho vyzkoušení. Než zmateční stížnosti nelze dáti za pravdu. Zákon zakazuje v § 24 čís. 1 a ohrožuje trestem za přečin každé přechovávání radiotelefonního zařízení vůbec, pro něž přechovávatel nemá úřední povolení, tedy nejen přechovávání celého aparátu k provozu schopného a již vyzkoušeného, nýbrž i jednotlivých součástek, jichž lze po případě použít i k jiným účelům. Že v souzeném případě obžalovaný nepřechovával ani takové součástky, zmateční stížnost sama netvrdí. Rozsudek zjišťuje, že přechovával jednodlampový radiový aparát, jež mu daroval spoluobžalovaný K. počátkem února 1928, a že ho, jak sám připouští,

dokonce i užíval po několik dní, nemaje k tomu úřední povolení, než aparát přihlásil a opatřil si koncesi, an podal přihlášku a obdržel koncesi teprve 8. února 1928. Že dodatečné udělení koncese neúčinkuje zpět na dobu, kdy měl obžalovaný u sebe aparát, nemaje úřední povolení, třebaš byl dodatečně zapraven poplatek za tuto dobu, zmateční stížnost výslovně sama připouští. Netřeba dodávati, že podání žádosti o povolení koncese nenahraňuje ještě povolení potřebné podle § 24 čís. 1 cit. zák. V souzeném případě jest zjištěno, že obžalovaný dostal koncesi dne 8. února 1928. Tím, že přechovával aparát po několik dní před tím bez úředního povolení, dopustil se přečinu podle § 24 čís. 1 cit. zákona a byl právem uznán vinným, Na tom nemohou nic změnit domnělé směrnice ministerstva pošt a telegrafů, na něž se obžalovaný odvolává, poněvadž tvrzené směrnice by nemohly změnit zákon, z jehož jasného předpisu § 24 čís. 1 plyne, že přechovávání ve smyslu tohoto zákonného ustanovení nepočíná teprve, když stanice jest již sestavena a vyzkoušena, by byla schopna provozu, nýbrž, že nedovoleně přechovává radiotelefonické zařízení ve smyslu tohoto zákonného ustanovení každý, kdo má u sebe i jen součástky radiotelefonního zařízení, od okamžiku, kdy je počne u sebe mít, nemaje k tomu úřední povolení. Neodůvodněnou zmateční stížnost bylo proto zavrhnouti.

II. Naproti tomu jest odůvodněna zmateční stížnost obžalovaného Karla K-e, namítající podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. proti odsuzujícímu výroku pro přečin podle §§ 5 tr. zák. a 24 čís. 1 zák. čís. 9/24 sb. z. a n., že rozsudečná zjištění nestačí k naplnění skutkové podstaty trestného činu, jímž byl stěžovatel uznán vinným. Rozsudek zjišťuje o tomto obžalovaném, že měl v roce 1927 koncesi na jednolampový radiový aparát, že ji dne 31. října 1927 složil a počátkem února 1928 daroval aparát svému švakrovi, spoluobžalovanému Bohumilu D-ovi. Soud má za to, že se obžalovaný Karel K. dopustil spoluviny na přečinu Bohumila D-a tím, že mu aparát předal, a že mu jako švakrovi muselo býti dobře známo, že D. nemá koncese. Než trestná spoluvina ve smyslu § 5 tr. zák. předpokládá úmyslnou činnost na straně pachatelově, již buď úmyslně v jiném vzbudí rozhodnutí k určitému trestnému činu (jako návodce), nebo kterou jiného při trestném činu úmyslně podporuje (jako pomocník). Že obžalovaný Karel K. takovouto úmyslnou činnost vyvinul v souzeném případě, rozsudek nezjistil. Pouhé darování aparátu švakrovi, třebaš s vědomím, že nemá koncese, neodpovídá ani pojmu návodu, ani pomáhání. I když nelze souhlasiti se zmateční stížností v tom, že delikt podle § 24 cit. zák. jest deliktem kulposním, při němž prý spoluvina nemá místa, — ve skutečnosti jde o delikt dolosní a návod i pomáhání podle § 5 tr. zák. jsou zásadně možné i u deliktů dolosních, i kulposních — má zmateční stížnost pravdu v tom, že zjištěné jednání obžalovaného nestačí k odůvodnění odsuzujícího výroku ve směru § 5 tr. zák. ani § 24 čís. 1 zák. čís. 9/24 sb. z. a n. Odůvodněné zmateční stížnosti tohoto obžalovaného bylo proto vyhověti a obžalovaného Karla K-e zprostiti z obžaloby pro přečin podle § 5 tr. zák. a § 24 čís. 1 zákona čís. 9/1924 sb. z. a n. Jelikož se obžalovaný svým jednáním

nedopustil trestného činu podléhajícího pravomoci soudu, jest třeba postoupiti spisy zemskému úřadu k případnému správnímu potrestání obžalovaného ve smyslu § 24 odst. 6 cit. zákona, protože obžalovaný ve lhůtě § 23 odst. (1) a (2) postoupil odhlášený aparát osobě, které ještě nebylo uděleno povolení k přechovávání tohoto zařízení, a neoznámil svou disposici neprodleně příslušnému poštovnímu a telegrafnímu ředitelství, jak nařizuje § 23 odst. (2) cit. zák.

Čís. 3846.

Při deliktech majetkových, vykazujících známky různých zákonných skutkových povah, rozhoduje pro otázku kvalifikace ta činnost pachatele, z níž poškození cizího majetku přímo vzešlo.

Měl-li pachatel hned při objednávce a při uzavření obchodu úmysl, že si dá věc poslati na ukázkou a že ji po obdržení nejen prodá, nýbrž i stržené peníze si ponechá, jde o podvod, nikoliv o zpronevěru.

Zločin zpronevěry podléhá přísnějšímu trestu než zločin podvodu.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1930, Zm I 713/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 13. září 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák., zrušil však, použiv § 290 tr. ř., napadený rozsudek jako zmatečný a uznal obžalovaného vinným, že v prosinci 1928 v P. Istivým předstíráním, že po vánočních svátcích 1928 buď vrátí nebo hotově zaplatí dámský plášť z přírodního bizamu v ceně 6.000 Kč, uvedl Jana B-a v omyl, jímž Jan B. na svém majetku škodu trpěti měl a částkou 2.000 Kč převyšující ji skutečně utrpěl, čímž spáchal zločin podvodu podle §§ 197, 200 tr. zák., — a vyměřil obžalovanému trest podle první sazby § 202 tr. zák.

V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h:

Zrušovací soud se při vyřízení zmateční stížnosti přesvědčil, že trestního zákona bylo nesprávně použito (čís. 10 § 281 tr. ř.) v neprospěch obžalovaného. Při majetkových deliktech, vykazujících známky různých zákonných skutkových povah, rozhoduje pro otázku kvalifikace ta činnost pachatele, z níž poškození cizího majetku přímo vzešlo. V souzeném případě, v němž nalézací soud výslovně zjišťuje, že obžalovaný hned při objednávce a při uzavření obchodu měl úmysl, že si dá věci poslati na ukázkou a že je po obdržení nejen prodá, nýbrž i stržených peněz použije pro sebe, peníze si ponechá, jest to zřejmé tato činnost, vykazující veškeré známky zločinu podvodu podle §§ 197, 200 tr. zák. Tato činnost počala úmyslným vzbuzením omylu v Janu B-ovi Istivým předstíráním, dávajícím celé činnosti ráz podvodu, že